

Postav se tváří v tvář obru!

Každý z nás se čas od času setká s obrem. Buď nás znenadání přepadne, nebo se z malého nevinného šotka, jemuž jsme dovolili, aby nás na naší cestě provázel, vyklube obr Goliáš, který nám nažene strach a připraví mnoho bezesných nocí. Jestli nevíte, jakého obra mám na mysli, tak se zeptám: Ještě jste nikdy nebyli postaveni před nepříjemný problém, se kterým jste si nevěděli rady? Ještě nikdy se vám nestalo, že se nad vámi na poklidné cestě zatáhly mraky, přepadl vás strach a zmocnily se vás starosti, co bude dál?

Může to být obr, kterého před vás někdo nastrčil: zlá pomluva, zrada nebo zklamání. Může to být obr, který se zčista jasně objevil, aniž by se o to někdo druhý přičinil: nemoc, smrt někoho blízkého nebo ztráta způsobená při nějakém neštěstí. Může to být obr v podobě nevěrného životního druha nebo nevydařeného dítěte. Ale může to být i obr, kterého jsme si sami vypěstovali: z domněle nevinných a shovívavě pěstěných zlovyků vyrostl obr nestřídmosti, závislosti, pýchy nebo jiné nepravosti.

Jak jednat s takovým obrem? Jak ho přemoci? Dva starozákonní příběhy nám mohou pomoci, jak se s ním vypořádat.

Poprvé se Izraelci setkali s obry, když putovali z Egypta do země, kterou jim Bůh slíbil jako nový domov. Zvědové přinesli zprávu, že v ní žijí „potomci dávných lidí obřího vzrůstu“ a že vedle nich si připadali „nepatrní jako kobylinky“ (Lv 13,32). To jim vzalo odvahu, a místo aby se spolehli na Boží slib o jeho vedení, začali reptat. Obrové zvítězili dříve, aniž by se s nimi Izraelci setkali.

Zprávu o jiné a pro nás poučné zkušenosti si můžeme přečíst v 1. knize Samuelově. Tam se proti mladému a v zápasech nezkušenému Davidovi postavil souborový zápasník Goliáš. „Byl tři metry vysoký, na hlavě měl bronzovou přilbu a byl oděn do bronzového brnění, které vážilo téměř čtyřicet kilogramů. Na nohou měl bronzové holenice a na zádech nesl připásaný železný oštěp... a jeho hrot vážil více než pět kilogramů. Navíc před ním kráčel jeho zbrojnoš s obrovským štítem. Goliáš se postavil a zakřičel na Izraelce: 'Nebudeme do boje zbytečně zatahovat celou armádu. Já se budu bít za Pelištejce a vy si mezi sebou zvolte svého zástupce, který se utká se mnou.'“ (1 S 17,4-8)

Z lidského hlediska byla situace předem vyřešená. Jak mohl před tak ozbrojeným válečníkem obstát mládenec, který přišel od stáda ovcí? Příběh dobře známe (a pokud ne, tak si ho pozorně přečtěme v 1. knize Samuelově, 17. kapitole). David nad Goliášem zvítězil a také prozradil, na čem je založena taktika pro úspěšný boj s každým obrem: „Hospodin nevysvobozuje ostřím meče a kopím. Boj je Hospodinova záležitost a on nás také přivede k vítězství.“ (17,47)

Jestliže Pán Ježíš řekl, že jako jeho následovníci se budeme setkávat s těžkostmi, tak tím v podstatě naznačil, že se budeme potýkat s obry – někdy menšími, jindy velkými. Ale současně vyzval k odvaze nevzdávat se, protože ani jemu se obři nevyhnuli. Jako nad nimi vítězil on, tak je s jeho pomocí můžeme přemáhat i my. (J 16,33)

Velké zkušenosti s obry měl i apoštol Pavel. A protože věděl – stejně jako David, že boj s nimi je „Hospodinova záležitost“, tak nad nimi vítězil. Věřící v Korintu povzbudil ujištěním,

že pokud Bůh dopustí, aby se s obry setkali, tak jim dá i sílu vydržet a překonat je. (1 Ko 10,13)

Vraťme se ještě k myšlence na začátku uvedené. Někdy se můžeme potýkat s obrem, kterého jsme si sami vypěstovali. Nepřišel zvenku, nepřepadl nás nečekaně, ale vyrostl z domněle nevinných a shovívavě pěstěných zlovyků. Můžeme mít problém s nestřídmostí, závislostí, pýchou nebo jinou nepravostí.

Ani Goliáš nebyl vždy obrem. Byla doba, kdy neměřil „šest loket a jednu píd“ (tj asi 3 metry). Zpočátku byl jenom slabým dítětem. Vyrůstal ale mezi nepřátelskými Pelištejci, ti ho živili a vychovávali pro boj. Čas běžel, on se stal z dítěte jinochem – a nakonec nebezpečným obrem. A tak je to i s některými obry, které si lidé sami vypěstují. Malou zakuklenou nepravost nechají klíčit v ovzduší vlastní slabosti nebo nepatřičné tolerance, kterou omlouvají tak zvanou „křesťanskou svobodou“. Přitom nevnímají, že z malého zárodku se stává panovačný tvor, nad kterým ztrácejí kontrolu.

Nezáleží na tom, jestli jsme si obra vychovali nebo odněkud přišel bez našeho přičinění a ohrožuje nás. Důležité je porazit ho, zbavit se ho. Pro zápas s ním platí zásada, která byla zárukou Davidova vítězství: „Boj je Hospodinova záležitost a on nás také přivede k vítězství.“ Tato skutečnost Davida natolik posílila, že před Goliášem neustupoval, ale šel mu vstříc. Čteme, že když se Goliáš „chystal na Davida zaútočit, vyběhl mu David naproti, sáhl rukou do své mošny, vytáhl jeden kámen a vymrštil ho svým prakem Goliášovi přímo do čela. Kámen mu prorazil lebku a Goliáš padl tváří k zemi.“ (1 S 17,48-49)

S obrem není možné vyjednávat, stejně jako je beznadějně hledat vlastní cesty, jak nad ním vyvrát. On chce dobýt naše území, a pokud ho pustíme do své blízkosti, zasype nás starostmi a nažene nám strach. Boj s ním není závislý na okolnostech, ve kterých žijeme, ale na našem spojení s Bohem. Prosme o Boží sílu, v jeho síle jděme do útoku a neustupujme. Nikdy nehleďme na Boha ze stínu obra, ale vždy se na něj dívejme z pohledu Boha.

Jiří Drejnar